

Gebruik van de tillift door personen die geen wettelijke gezondheidszorgbeoefenaar zijn, met name bij de verzorging van patiënten/personen thuis

Utilisation du palan par les personnes qui n'ont pas la qualification légale pour exécuter des soins de santé, notamment dans la prise en charge des patients/personnes à domicile

<p>L'utilisation du palan fait partie des actes infirmiers B1 (« Installation et surveillance d'un patient dans une position fonctionnelle avec support technique »).</p> <p>Chez les patients ayant besoin de soins de santé (LEPS) cet acte est réservé aux médecins, et aux infirmiers qui peuvent en déléguer l'usage aux aides-soignants (travaillant en équipe structurée et suivant les autres conditions d'exécution, voir A.R. du 12 janvier 2006).</p> <p>Dans certains cas, il s'agit en effet d'un moyen de manutention indispensable pour épargner le dos des praticiens.</p> <p>Comme pour les autres actes techniques de l'art infirmier, l'usage de ce genre d'appareils peut être délégué aux aidants proches, notamment dans les situations où un patient stabilisé en a besoin pour ses soins journaliers (personnes âgées, personnes handicapées à domicile), voir conditions dans la LEPS art. 124.</p> <p>Il est important que le médecin ou l'infirmier prévoit une formation adéquate, en ce compris les mesures de sécurité, et qu'il définisse dans son autorisation les conditions dans lesquelles l'aidant proche doit faire appel à un professionnel de soins de santé ainsi que la périodicité avec laquelle il rendra visite pour s'assurer de l'usage correct du matériel.</p> <p>Jusqu'à présent cette autorisation n'est permise qu'en dehors de l'exercice d'une profession.</p>	<p>Het gebruik van de tillift maakt deel uit van de verpleegkundige handelingen B1 ("de patiënt in een functionele houding brengen met technische hulpmiddelen en het toezicht hierop.")</p> <p>Bij patiënten in de gezondheidszorg (WUG) is deze handeling voorbehouden aan artsen, en verpleegkundigen die ze kunnen delegeren aan zorgkundigen (in een gestructureerde equipe en volgens de andere voorwaarden, zie K.B. 12.01.2006).</p> <p>In bepaalde gevallen is dit inderdaad een onontbeerlijk hulpmiddel voor manutentie om de rug van de zorgverleners te sparen.</p> <p>Zoals andere technieken kan het gebruik van deze toestellen gedelegeerd worden aan mantelzorgers, namelijk wanneer een stabiele patiënt dit nodig heeft voor zijn dagelijkse zorgen (bejaarden, gehandicapten thuis), zie voorwaarden in art. 124 WUG.</p> <p>Het is belangrijk dat de arts of verpleegkundige een degelijke opleiding voorziet met inbegrip van de veiligheidsvoorzorgen en dat in de toestemming de situaties staan waarin de mantelzorger beroep moet doen op een gezondheidszorgbeoefenaar, en de periodiciteit waarmee hij de patiënt zal bezoeken om zeker te blijven van het correcte gebruik van het toestel.</p> <p>Tot op heden is deze delegatie enkel toegelaten aan personen buiten de uitoefening van een beroep.</p>
---	---

<p>L'exécution par des professionnels ne faisant pas partie des soins de santé est prévu dans les protocoles d'accord, qui fixent un cadre de qualité pour la délégation de ces soins, mais qui n'ont pas de valeur légale tant qu'ils n'ont pas été intégrés dans la législation actuelle.</p> <p>Pour les personnes n'ayant pas besoin de soins de santé (évaluation à faire par un professionnel: médecin/infirmier) une tierce personne peut reprendre les soins journaliers que la personne ne peut plus assumer elle-même, y compris l'usage du palan, sans exécuter d'autres actes médicaux ou infirmiers.</p> <p>Il convient alors qu'un professionnel passe avec une certaine périodicité pour constater que la situation de l'état de santé du demandeur de soins n'ait pas changé.</p>	<p>De uitoefening door beroepen buiten de gezondheidszorg is voorzien in de protocolakkoorden die een kader bieden voor een kwaliteitsvolle delegatie van zorgen maar die geen kracht van wet hebben zolang ze niet geïntegreerd zijn in de huidige wetgeving.</p> <p>Voor personen die geen gezondheidszorgen nodig hebben (te evalueren door een professional : arts/verpleegkundige) kan een derde de dagelijkse zorgen overnemen die de persoon zelf niet meer kan uitvoeren, inbegrepen gebruik van een tillift, zonder andere medische of verpleegkundige handelingen uit te voeren.</p> <p>Het is aangewezen dat een professional dan met een zekere periodiciteit langsgaat om vast te stellen dat de gezondheidstoestand van de zorgvrager niet veranderd is.</p>
---	--

<p>25 08 2022</p> <p>En complément de l'avis CTAI du 7 juin 2022 sur l'utilisation du palan par les personnes qui n'ont pas la qualification légale pour exécuter des soins de santé, notamment dans la prise en charge des patients à domicile, le SPF a reçu plusieurs interpellations concernant l'interprétation de cet avis.</p> <p>Afin de clarifier cet avis, il est important de déterminer si un acte ne peut être réalisé que par un infirmier. C'est l'évaluation préalable de la situation par l'infirmier, à l'aide de son jugement clinique, qui définit si son intervention est nécessaire ou pas pour effectuer l'acte.</p> <p>Dans le cadre de l'utilisation du palan, si l'utilisation du palan a pour but de déplacer le patient d'un point A à un point B, sans que le patient ne doive être placé dans une</p>	<p>25 08 2022</p> <p>Bij het advies van de TCV van 7 juni 2022 over het gebruik van de tillift door personen die geen wettelijke gezondheidszorgbeoefenaar zijn, met name bij de verzorging van patiënten/personen thuis, kreeg de FOD verschillende vragen over de interpretatie van dit advies.</p> <p>Voor het verduidelijken van dit advies is het belangrijk te bepalen of een handeling alleen door een verpleegkundige mag en kan uitgevoerd worden. De voorafgaande evaluatie van de situatie door de verpleegkundige, op basis van zijn klinisch oordeel, zal bepalen of zijn tussenkomst al dan niet noodzakelijk is om de handeling uit te voeren.</p> <p>Indien het gebruik van de tillift bedoeld is om de patiënt van punt A naar punt B te verplaatsen, zonder dat de patiënt in een specifieke functionele positie hoeft te</p>
--	--

<p>position fonctionnelle spécifique, on sort du cadre des actes infirmiers.</p> <p>Si on exclut donc les cas où un acte infirmier s'impose, cela ne pose donc pas de soucis, le palan peut être utilisé par une tierce personne pour déplacer le patient. Cette technique est d'ailleurs recommandée d'un point de vue ergonomique. (Par « une tierce personne », il faut entendre une personne n'ayant pas la compétence légale de l'exercice de l'art infirmier).</p> <p>Par contre, si d'autres actes infirmiers sont à réaliser durant ce déplacement, alors le passage de l'infirmier doit être garanti.</p> <p>Si le patient est pris en charge par des infirmiers à d'autres moments de la journée, il incombe à l'infirmier d'évaluer si la situation du patient permet son déplacement à l'aide du palan par une tierce personne (aide-familiale par exemple) en son absence.</p> <p>Ce sera donc l'évaluation préalable de l'infirmier qui décide si cette technique fait partie des actes infirmiers ou pas.</p> <p>Cette logique suit la réponse qui a déjà été donnée à une question posée en 2010 à la CTAI sur la transport des enfants en pédiatrie, à savoir si ce transport doit être assuré uniquement par des infirmiers, ou si les parents de l'enfant peuvent le prendre en charge (« Transport des patients, nécessitant une surveillance constante » étant un acte infirmier).</p> <p>La CTAI a répondu qu'il incombe à l'infirmier d'évaluer si l'état du patient nécessite une surveillance constante. L'infirmier peut se baser pour cela sur sa propre estimation de l'état du patient en utilisant, entre autres, les critères suivant pour prendre sa décision : Y a-t-il des risques inhérents à la pathologie et à</p>	<p>worden gebracht, hoort dit niet bij de lijst van de verpleegkundige handelingen.</p> <p>Als we uitsluiten dat daarbij één of meer verpleegkundige handelingen worden uitgevoerd, levert dit geen probleem op, de tillift kan door een andere persoon worden gebruikt om de patiënt te verplaatsen. Deze techniek is trouwens uit ergonomisch oogpunt sterk aan te bevelen. (Met "een andere persoon" wordt een persoon bedoeld die niet wettelijk bevoegd is om verpleegkunde uit te oefenen).</p> <p>Indien er echter bij de verplaatsing andere verpleegkundige handelingen moeten worden verricht, moet ze uitgevoerd worden door een verpleegkundige.</p> <p>Als de patiënt op andere tijdstippen van de dag door een verpleegkundige wordt verzorgd, is het de verantwoordelijkheid van de verpleegkundige om te beoordelen of de situatie van de patiënt toelaat dat een andere persoon (bijvoorbeeld : gezinshulp) in zijn/haar afwezigheid de patiënt verplaatst met de tillift.</p> <p>Het is dus de voorafgaande beoordeling van de verpleegkundige die beslist of deze techniek al dan niet deel uitmaakt van de verpleegkundige handelingen.</p> <p>Deze logica volgt het antwoord dat reeds in 2010 werd gegeven op een vraag aan de TCV over het vervoer van kinderen in de pediatrie, namelijk of dit vervoer alleen door verpleegkundigen mag worden verzorgd, dan wel of de ouders van het kind dit vervoer op zich kunnen nemen ("Vervoer van patiënten die een bestendig toezicht nodig hebben" is een verpleegkundige handeling).</p> <p>De TCV heeft geantwoord dat het de verantwoordelijkheid van de verpleegkundige is om te beoordelen of de toestand van de patiënt voortdurend toezicht vereist. De verpleegkundige kan dit baseren op zijn eigen beoordeling van de toestand van de patiënt, waarbij hij onder andere volgende criteria gebruikt om zijn beslissing te nemen: zijn er</p>
---	--

<p>l'état du patient/du résident ? Y a-t-il des risques pour la sécurité du patient ? Dans l'affirmative, une surveillance constante est requise par l'infirmier.</p>	<p>risico's verbonden aan de pathologie en toestand van de patiënt/resident? Zijn er risico's voor de fysieke veiligheid van de patiënt? Als dat het geval is, moet bestendig toezicht uitgevoerd worden door de verpleegkundige.</p>
---	---